

Dialektene rundt Mjøsa

Jens Haugan
Hamar

Ole R. Østby skreiv i HA 13. juni og HD 20. juni om «mjøsdialektene», som han føreslo som ein meir presis term for dialektene på Hedmarka og på vestsida av Mjøsa der «villtotningane» (Geir Vestad) held til.

Østby nemner heilt korrekt at Hedemarkens Amt blei skilt ut frå Oplandenes Amt i 1781. Men ein brukte også seinare «Vestre og Østre Oplandenes amter» om desse to områda. Det var først i 1919 vi fekk dei to fylka Hedmark og Oppland. Men uavhengig av dette har Mjøsa sjølv sagt ikkje vore noka sterk dialektgrense. Østby føreslår derfor at «mjøsdialekt» er ein passende og presis term. Det kan eg vere einig i.

Men i denne samanhengen kan det kanskje nemnast at den offisielle termen for dialektene i dette området (i den tradisjonelle faglitteraturen) faktisk er «opplandsk», sjølv om Hedmark blei skilt frå Oppland for lenge sidan, og sjølv om Østby veldig diplomatisk argumenterer for at ein ikkje bør bruke hedmarkske om dialektene på begge sidene av Mjøsa.

Opplandsk, som dekkjer eit større område enn «mjøsdialektene», grensar mot østerdalsk, gudbrandsdalsk, valdres-/hallingdalsk og midtaustlandsk (i sør). Eg er altså ikkje ueinig med Østby, men dersom ein og annan har lyst til å lese meir om dialektologi (målførekunnskap) hos t.d. Hanssen, Mæhlum og Røyne-land, Sandøy, Sjøkkeland eller andre, kan det vere greitt å vite at ein må slå opp på «austlandsk» og så på «opplandsk», sidan «mjøsdialekt» ikkje finst som ein offisiell term per i dag. Men det kan jo sjølv sagt endre seg i framtida.

Rødgrønn eller blå?

Andor Normann
Hamar

Den norske og nordiske samfunnsmodell er skapt av sosialdemokratiet. Historieprofessor og høyremann

KVALITETSTID I BARNEHAGEN: «Vi vil at alle barn skal representanter for Utdanningsforbundet i denne kommentar»

Kvalitetstid

Utdanningsforbundet Hedmark

Tone Stangnes Gjerstad
Fylkesleder

Lise Beathe Hov
Kontaktperson barnehage

Vi vil alle at barn skal lykkes med sine liv. Gode barnehager med kunnskapsrike og dyktige lærere gir barna en god start. Barnehagelærere har i mer enn 30 år hatt en avtale som sikrer dem minst fire timer i uka til faglig planlegging og oppfølging. Forhandlingene om denne tiden har vært gjennomført mellom Utdanningsforbundet og KS nå i juni. Partene står langt fra hverandre, men har blitt enige om å ta en pause frem til 14. august.

Barnehagelærere skal ha tid til å forberede seg til pedagogisk arbeid med enkeltbarn og med barnegrupper, de skal ha tid til å jobbe med vurdering av barns utvikling og læring. De skal ha tid til å diskutere og reflektere over det som skjer i barnehagen, og de skal ha tid til å gjøre dette sammen med andre pedagoger og med assistentene de skal lede.

Med barnehageforliket går nå så godt som alle barn i barnehagen, og dette har ikke ført

til noe oppfølging som pe barneh samfun bidra til være et til å utgj gjennom barneh ikke vil kommu tid til fa derimo kommu som fin det lang blir en s samfun barneh Tidlig i faglige hver en Et go og ansa bedre p gedage tid i bar

tiets tidsalder - Norge og Sverige i det 20. århundre». Det ble skrevet til 100 års jubileet i 2005 for unionsoppløsningen med Sverige.

Sett i et globalt perspektiv er denne samfunnsmodell unik og vellykket. EUs ledelse gav uttrykk for at EU har mye å lære av Norge da de var i Oslo og mottok fredsprisen. Allerede

Manuel Barosso, om den modellens «flexicurity». Nå startes et større forskningsprosjekt for grundig kartlegging av modellen.

Det sosialdemokratiske samfunn er organisert slik at det samvirke i et stort spleiselag. Det sikrer det enkelte innbyggerne velferd, omsorg, helse og utdanning. Modellen er i